

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24-12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto IV. - Štev. 34

Gorica - 21. avgusta 1952 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Kremelj izkorišča sovjetske delavce

Bostonski list »Christian Science Monitor« je prinesel vrsto člankov s skupnim naslovom »Stalinova goljufija«, v katerih na podlagi dokumentarnega gradiva dokazuje, kako Kremelj dosledno izkorišča sovjetske delavce in jih sili, da morajo vedno več delati, hkrati pa jih vedno slabše plačuje. Sistematično je oropal delavce v svojem tako imenovanem delavskem paradizu tistih pravice, ki jih uživa delavstvo v vseh svobodnih državah.

V enem od zadnjih člankov, ki ga je napisal sourednik »Christian Science Monitor«-ja, Ernest Pisko, je rečeno:

»Če bi očeta komunizma Karl Marx in Friedrich Engels lahko videla, kako morajo živeti delavci v Sovjetski zvezi, bi kremeljski trditelj, da je Sovjetska zveza komunistična država, obsodila kot največjo laž.«

Pisec spominja na to, da sta pozivala Marx in Engels leta 1848 delavce na revolucijo, ker »niso imeli pri tem izgubiti nič drugega kakor svoje verige.«

V zahodnih demokratičnih državah so te verige v naslednjih 100 letih izginile... brez revolucije.

Toda v Sovjetski zvezi, kjer je prišlo do revolucije in to v imenu delavcev in kmetov, so izgubili delavci vse drugo, samo ne verig. Dejansko so njihove verige danes še težje in bolj trde ter tesnejše spete kakor kdaj koli prej.

Sovjetski delavec je izpostavljen stalnemu pritisku, da mora čim več storiti, in je v stalni nevarnosti, da mu bodo zmanjšali plačo. Če ne bo storil vsega tistega, kar od njega zahtevajo. V večjem delu sovjetskih industrijskih panog morajo delati danes delavci za 25 do 30% več kakor leta 1948. A od leta 1940 do leta 1948 so narasle cene živil do 200%, med tem ko se je dosegel povprečni delavski dohodek samo do 70%. Tako je danes prava vrednost plače kljub njegovi večji storilnosti manjša, kakor je bila pred vojno.

»Četudi sta se Marx in Engels zavzemala za brezrazredno družbo, je Kremelj izkoristil socialno skrbstvo prav za to, da je ustvaril razredno družbo.

»Zaradi tega izkorišča sovjetska vlada pošiljanje delavcev v počitniške domove in v okrevališča le kot eno izmed sredstev, s katerimi deli delovni razred v majhno elito, ki je dobro plačana in uživa najrazličnejše prednosti, ter v ostali, mnogo večji del, ki je prisiljen živeti v komaj znošnih življenjskih razmerah.«

Člankar spomni potem na to, da je delal Lenin za industrializacijo Rusije bolj s prepričevanjem kakor pa s silo. Toda s Stalinom se je to hitro spremenilo. Stalin je uvedel sistem, ki ga Rusi sami imenujejo sistem knute in sladkorčka in ki je privedel do tega, da so se izoblikovali ostri ločeni razredi v teoretično »brezrazredni« družbi.

Marx je tudi odločno obsodil akordni sistem, pri katerem je delavec plačan za tisto, kar naredi, ne pa po delovnem času. Danes pa so prisilili več kot tri četrtine delavcev v tako imenovanem delavskem paradizu, da delajo po akordnem sistemu. Čeprav je Marx ostro obsodil sistem priganjstva k delu, so se znašli sovjetski delavci zaradi nizkih akordnih plač in visokih življenjskih stroškov v takih razmerah, da bi se jim nekdanje delavske razmere, ki jih je Marx obsojal, zdele pravi paradiz. Toda sovjetski delavec nikakor ne more vplivati na to, da bi se še kaj izpremenilo. Nikogar nima, ki bi se zavezal zanj proti sovjetski oblasti. Tudi pravice do stavke nima.

Toda to še ni vse, pravi člankar, kajti nad glavo vsakega sovjetskega delavca visi Demoklejev meč v obliki neprestane nevarnosti, da ga bodo poslali v koncentracijsko taborišče na prisilno delo. Tam bi ga oropali ostankov človeškega dostojanstva, ki mu jih je še pustila ustava Zveze sovjetskih socialističnih republik delavcev in kmetov.

«Skrb» Rusije za Poljsko

Boji za ustavo na Poljskem v teku zgodovine nimajo, razen v ZDA, nikjer para na svetu. Liberum veto, pravica ugovora plemstva, ki je oviral vso zakonodajno aktivnost Poljske, je v 18 stoletju uničil svobodo Poljske.

Nova ustava iz leta 1791, ki je temeljila na idejah francoske revolucije, in novoustanovljeni Združeni držav Severne Amerike, je obetala preporod Poljske. Toda ruska carica Katarina II, avstrijski cesar in pruski kralj so to preprečili. Razdelili so si Poljsko. Vsi upi so splahneli pod škornjem ruskega generala Suvorova in njegovih vojakov. Toda iskra upanja je še vedno tlela v srcih poljskih rodoljubov.

Poljska zopet vstane v svobodi

Po prvi svetovni vojni je Poljska zopet vstala obnovljena v svobodi. Boj za novo ustavo se je zopet začel in končal šele leta 1935. Toda tudi ta ustava ni bila demokratična, temveč avtoritarna. Preveč je bilo različnih teženj, da bi mogli ustvariti demokratično ustavo. Toda tudi ta ni dolgo živela. Že leta 1939 so potomci Katarine ruske in pruskega kralja znova uničili svobodo Poljske in si jo razdelili. Ustavnega življenja je bilo konec. Trpljenje Poljakov pa toliko kot ga njihova zgodovina ne pomni. Rusi in Prusi so si bili edini v tem, da je treba uničiti Polj-

sko in Poljake. Katyn, tragedija upora v Varšavi, deportacije, taborišča nam to dovolj nazorno pričajo.

Poljska v tem stoletju drugič obnovljena

Po končani drugi svetovni vojni je bila Poljska zopet obnovljena. Toda pod vplivom Moskve. Komunistična partija se je s silo polastila vsega javnega življenja in leta 1947 dala Poljski novo ustavo, ki je po vzgledu vseh komunističnih ustav silno demokratična, a to le na papirju. V resnici pa vlada »ljudstvo« brez ustave in mimo nje. V letošnjem letu so ustavo popravili, javno pretresali pomen posameznih členov in jo sprejeli z običajnim ljudskim odobravanjem. Da se je ustava toliko zakasnila je vzrok v visoki poljski narodni zavesti, kar ne gre v račun velikemu vzhodnemu sosedu in očetu narodov Stalinu. Nova ustava dovoljuje Poljski nekatere narodne svoboščine. Tako je bel bel orel ostal v poljskem grbu, predsedniku parlamenta je ostal naslov maršala. Toda v bistvu pa je ustava stalinska. Ustava uvaja kolektivno zemljiško posest, traktorske postaje, delovna tekmovanja, udarniško delo itd., a na drugi strani pa zagotavlja pravico podedovanja zemlje.

Sledi vrsta običajnih papirnatih svoboščin, ki so tolažljive, a obenem praktično nemogoče. Pravica razvedrila je zajamče-

na le v kolektivnih zabaviščih. Enakopravnost žena z moškimi je v tem, da imajo tudi žene pravico do dela v rudnikih, do nočnega in do težkega dela, od česar so bile izključene v predvojni reakcionarnih režimih.

Zajamčena je svoboda vere. Toda zloraba svobode vesti in vere, ki bi državi to je komunizmu nasprotavala, je kazniva. Zajamčena je pravica združevanja, a ne sme nasprotovati politični in socialni izgradnji države ali legitimnemu redu ljudske republike. Republika je ljudska, ustava je ljudska, a ljudje za to niso bili vpršani, in niso nikogar pooblastili, da bi v njihovem imenu sprejeli tako ustavo.

Pravilno tolmačenje ustave pripada posebnemu organu, ki ga ustava ne omenja, to je stranki poljskih delavcev ali bolje komunistični partiji Sovjetije. Razne stranke še smejo obstojati, a nimajo nobene besede. Tolerira jih samo papirnata ustava. Vse vodi Moskva. Pravi gospodar ni poljsko ljudstvo, ne ustava poljskih delavcev, temveč iz Moskve poslani maršal Konstantin Rokosovskij, kopija generala Suvorova iz leta 1793, ki je v krvi dušil poljsko narodno zavest že pred 150 leti.

General Rokosovskij marljivo sledi vzgledu svojega prednika. Suvorov je uničil prvo poljsko ustavo, Rokosovskij pa je vrnil Poljski v Moskvi izdelano novo komunistično ustavo.

Poljaki, tudi komunisti, spoznavajo žalostno igr, da vse kar prihaja iz Moskve pa naj je prinesel Suvorov pred 150 leti, ali pa Rokosovskij danes, je res prav vse zelo »surovo in rokovenjaško«.

Politični dogodki zadnjih dni

Kdor danes zasleduje razvoj političnih dogodkov, se večkrat ne hote spomni na izreke dveh velikih politikov, na švedskega kanclerja Oxenstierna, sodobnika velikega Komenškega in angleškega ministrskega

predsednika Baldwina, ki je pred 16 leti prisilil angleškega kralja Edwarda VIII. da se je moral odreči angleški kroni. Znan je Oxenstierinov nauk, ki ga je glede politike dal svojemu sinu rekoč, »da se le z maj-

hno modrostjo svet vlada«. Baldwin pa je ob neki priliki označil svet za veliko norišnico. Kaj naj mi rečemo o svoji dobi, če razčlenimo rezultate dveh svetovnih vojn, in zlasti še leta po drugi svetovni vojni? Sedem let je minilo in vsa naša politična modrost ni mogla niti skleniti miru z Nemčijo in Avstrijo. Politično življenje je nekako do cela ohromelo in usahnilo. Plešemo in stopicamo na istem mestu leta in leta in zdi se, da ne napravimo koraka naprej. Dočim se tehnika in zlasti vojna tehnika razvija s neverjetno brzino in ustvarja iz dneva v dan vedno hujše smrtonosno orožje, politična modrost očividno ugaša. Zato pa se človek razveseli vsakega svetlega trenutka v mednarodnem političnem življenju današnjih dni še toliko bolj. Med vesele dni mednarodne politike moramo zabeležiti 10. avgust.

Italija in Jugoslavija

De Gasperi uživa že nekaj dni svoj počitek v svoji rodni vasi na južnem Tirolskem. Mož je govoril 9. avgusta na otvoritvi 5. tridentskega sejmja, ki se ga je udeležilo 14 narodov. Ministrski predsednik De Gasperi je podal nekaj notranje političnih misli; v tem delu svojega govora je zlasti razložil odnos države do gospodarstva. Nato pa se je pečal z mednarodno in narodnomanjšinsko politiko. »Ničesar dobrega in končnega ne moremo doseči, če ni miru; to je naš problem. Treba je najti način sožitja med večinami in manjšinami, da se omogoči odnosu miru v deželi, ki naj odpre pot k gospodarskemu in socialnemu napredku. To odvisi od vas, Tridencinci. Vem, da ne odvisi le od vas, toda dve tretjini ležijo na vas in ena na drugih.

Želimo, da se posreči doseči še širši mir, še širše sodelovanje, ki presega naše meje. Mir Evrope nam

je pri sreči, in kar se danes dela, odgovarja pameti in nujnosti. Ena stvar je gotova: da morajo vsi umevati potrebo sodelovanja in ga gojiti, ali pa je Evropa obsojena na propast. Evropa se reši lahko le v edinstvu, drugače je njena usoda zaznamovana. Težkoč ni malo, imamo pa dolžnost in pravico vplivati na Francijo in na Nemčijo, da končno le pride do rešitve. Mi zamoremo koristno vplivati na politične dogodke v Italiji in na odnos Italije do Jugoslavije le, če smo docela odkritostni do moža, ki danes vodi Italijo. Njegove pogoste izjave o mednarodnem evropskem edinstvu se nam zdijo večkrat le prazne besede, ki v srcih in glavah slovenske narodne manjšine ne najdejo odmeva. De Gasperi, ki nosi danes za vso italijansko politiko največjo odgovornost, naj ve, da je slovenska narodna manjšina nezadovoljna in užaljena v globinah duha in srca nad postopanjem državne uprave proti njej. Saj nas je ukrep videmske prefektore, s katerim je razpustila kolonije slovenskega dijaštva v Ukvah do dna razburil in užalil. Vse teže tega že dovršenega dejanja ne spremeni v bistvu prav nič preklic omejenih odredbe. Lahko bi naštevati celo vrsto dejanj, ki so docela nasprotna vsakemu mednarodnemu duhu in izvirajo naravnost iz infantilnega italijanskega nacionalizma.

Pace v Jugoslaviji

V zadnjem času se je napram izredno pomembnim dogodkom in raznim obiskom v FLRJ obnašal ital. tisk in tudi odgovorna italijanska diplomacija naravnost brez vsakega čuta odgovornosti za resnične in velike mednarodne interese. Italijanski veleposlanik Tarchiani v Ameriki je zaporedoma obiskal Achesona in njegove najožje sodelavce, da bi vlekel vodo na svoj mlin v zadevi Trsta in zlasti še zaradi pomnoži, ki jo nudi Amerika Jugoslaviji. Naše razmerje do današnjega režima v Jugoslaviji je vsakomur jasno, toda v zadevah, v katerih govorimo, ne gre za režim, temveč za interese države, ki je Evropi in svetu za obrambo proti morebitnemu napadu sovjetskega komunizma nujno potrebna in zato je njena mednarodna okrepitev v interesu svetovnega miru. Politika vzbudljajev, ki jo vodita ital. tisk in na žalost celo odgovorna italijanska diplomacija proti Jugoslaviji ob vsaki priliki je ravno tako infantilna kot politika zlasti videmske prefektore proti slov. narodni manjšini. Kar se je godilo ob obisku ameriškega odposlanstva v Jugoslaviji pred več tedni, ki je obljubilo Jugoslaviji pomoč tudi v težkem orožju in reakcijskih zrakoplovih, isto se dogaja tudi danes, ko je pred par dnevi obiskal Jugoslavijo ameriški vojni minister Frank Pace. Pace se je mudil dva dni v Beogradu in se je tu udeležil vojaških vaj, na kar je podal o jugoslovanski vojski in njeni pripravljenosti pomembno in pohvalno izjavo. Nato je Pace s svojim številnim spremstvom obiskal Tita na Brdu. Na tiskovni konferenci je Pace po obisku pri Titu poudaril, da mu je Tito med drugim tudi poročal o pogajanjih in razgovorih z Grki in Turki, da se med njimi ustvari južno-vzhodna obrambna skupnost. Francija, Anglija in Amerika ne silita Jugoslavije, da bi morala to skupnost potrditi s kakšnim pismenim paktom; kako Jugoslavija to skupnost z Grki in Turki ustvari, je njena stvar, to je izrecno poudaril Pace pri razgovoru s časnikarji. Italija pa igra tudi ob tej priliki docela dvoletno vlogo in na zelo neroden način skuša prepri-

(Nadaljevanje na 2. str.)

Dvanajsta nedelja po binkošnih

Iz svetega evangelija po Luku
(10, 23-37)

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite! Zakaj povem vam, da so mnogi preroki in kralji želeli videti, kar vi vidite, pa niso videli; in slišati, kar vi slišate, pa niso slišali«. In glej, neki učenik postave je vstal in ga je takole skušal: »Učenik, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« On pa mu je rekel: »Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?« Ta je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in z vso dušo in vso močjo in vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe«. — »Prav si odgovoril«, mu je rekel; »to izvršuj in boš življal«. Ta pa se je hotel opravičevati in je rekel Jezusu: »In kdo je moj bližnji?« Jezus je povzel besedo in rekel: »Neki človek je šel od Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnik; ti so ga oplenili in mu zadali ran, ter so odšli in ga pustili napol mrtvega. Primerilo se je pa, da je šel po tisti poti neki duhovnik; in ga je videl in šel mimo. Prav tako je tudi levit, ki je prišel na to mesto in ga je videl, šel mimo. Ko je pa neki popoten Samarijan prišel do njega in ga je videl, se mu je v srce zasmilil. In pristopil je in vtil v njegove rane olja in vina ter jih obvezal; in posadil ga je na svojo živinico, peljal do gostilne in zanj poskrbel. Drugi dan je vzel dva denarja in dal gostilničarju in rekel: »Poskrbi zanj, in kar boš več potreboval, ti jaz nazaj gredé povrnem«. Kateri izmed teh treh, se ti zdi, je bližnji tistemu, ki je padel med razbojnik?« On je dejal: »Tisti, ki mu je skazal usmiljenje«. Jezus mu je rekel: »Pojdi in tudi ti tako delaj!«

ZAPOVED LJUBEZNI - NAJVIŠJA ZAPOVED!

Učenik postave si je zastavil važno vprašanje, problem, ki ga mora reševati vsak pameten človek: kako rešiti svojo dušo in doseči večno življenje, za katerega smo edino ustvarjeni.

Brez dvoma je to temeljni problem, kateremu se mora vse podvreči: vsako, še tako majhno in navidez brezpomembno dejanje, se mora izvršiti v luči tega problema. Nismo samo telo, ki je namenjeno razpadanju in žalostnemu koncu s smrtjo. Nismo bili ustvarjeni za čas in za ta svet: Ne! »Nimamo tu stalnega bivališča, marveč prihodnjega iščemo«, pravi sv. Pavel. (Hebr 11, 14). Razum in vera sta edina v pesmi o naši nesmrtnosti. Globoko čutimo v sebi nujnost nesmrtnosti in živo verujemo vanjo! Sužnji smrti so materialni deli naši, razum in duša ne! In vera je trdna in neomajna, kadar molimo v apostolski veri: Verujem v večno življenje... Pričakujemo vstajenje mrtvih in življenje prihodnjega sveta. Amen.

»Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?« (Mt 16, 26). Vprašanje vredno razmišljanja! Vse, kar je človeškega, zemskega, trenutnega mora zginiti pred tem bistvenim in najvažnejšim problemom: rešiti našo dušo! Španski kralj Filip II. je na smrtni postelji poklical k sebi svojega sina in naslednika na kraljevem prestolu in mu dejal: »Glej, kako umira tvoj oče! Le za kaj bi mu služilo vse bogastvo in večina sveta, če bi zanemaril zveličanje svoje duše?«

Koliko jih je, ki žrtvujejo dušo za telo! Ne mislijo na nič drugega, kakor zadoščevati »svojemu slui« v vsem, pa naj bo tudi proti postavi samega Boga! Pa ne mislijo pri tem, da »zanemarijajo« dušo tudi telesa ne bodo rešili! (Sv. Janez Krizostom).

Pomagati bratom v veri, da rešijo dušo ni samo končni cilj vsega apostolata, marveč največji znak nadnaravne ljubezni, ki jo moremo izkazati našemu bližnjemu!

Kako se pride do večnega življenja? Katera je pot, ki z gotovostjo vodi tja? Jezus jo je povsem jasno pokazal: LJUBEZEN! ... Ljubiti Boga z vsem srcem in bližnjega kakor sebe »Stori to in boš življal!«

1) Ljubezen do Boga ni v sentimentalizmu, v sladkobnem govorjenju, ki ne prinese duši ničesar, ker ničesar ne stane. Ljubezen do Boga je v izpolnitvi vse volje božje! »Ako me ljubite, izpolnajte moje zapovedi« ... »Kdor ima moje zapovedi in jih izpolnjuje, ta je, ki me ljubi« (Jn 14, 15-21). Ljubiti pomeni dajati se in biti združen z njim, katerega ljubimo. Pomeni goreti, izničiti se in ničesar zavrniti. Ljubezen je kakor velika želja po gledanju njega, ki ga ljubimo. Ljubiti Boga pomeni iskati tisoč življenj, tisoč in milijone src, da bi se mu posvetili, se vneli do njega in šli pred Njim ter ga drugim dajali. To je ljubezen do Boga!

2) Ljubezen do Boga v nas pa se kaže v ljubezni do našega bližnjega.

Kardinal Ledohovski spoznavalec sv. vere

Poljska plemenita družina Ledohovskih ima v zgodovini sv. Cerkve zadnjih sto let posebno mesto. Saj so iz te družine izšli najprej kardinal Mječislav Ledohovski, nato bivši general družbe Jezusove pater Vladimir Ledohovski ter obe njegovi sestri Terezija, ustanoviteljica družbe sv. Petra Klaverja za pomoč afriškim misijoncem, ter Uršula, ustanoviteljica sester uršulink presv. Krvi Jezusove. Terezija kakor Uršula sta umrli v sluhu svetosti ter se je že začel proces, da jih proglasio blaženim. Začetek tolike svetosti pa pomeni njihov stric kardinal Ledohovski. Letos 22. julija je preteklo 50 let od njegove smrti, zato je prav če se tudi mi spomnimo tega odličnega spoznavaleca sv. vere, katerega zgled nam je v spodbudo danes, kakor je bil njegovim sodobnikom.

Mječislav Ledohovski se je rodil 29. oktobra v Gorkem v sandomirski škofiji. Čeprav iz plemenite družine, se je želel posvetiti duhovskemu stanu. Zato je prišel v Rim, kjer je bil sprejet v Akademijo plemenitih. Po mašniškem posvečenju je stopil v diplomatsko službo pri državnem tajnistvu. Kmalu je napredoval ter postal nuncij v Bruslju. Ko je bil v tej službi, so ga kanoniki stolne cerkve v Poznanju in Gneznju izvolili za škofa. Sv. stolica je njegovo izvolitev potrdila in tako je 44 letni Mječislav Ledohovski prišel na Poljsko za nadškofa v Gneznju in Poznanju.

Nadškof

Tedaj je bil ta del Poljske pod prusko oblastjo. Sprva se je novi nadškof s tedanjimi političnimi oblastmi dobro sporazumel. Toda železni kanceler Bismarck je prav kmalu spremenil svojo cerkveno politiko. Potem ko je leta 1870 premagal Francijo in Napoleona III. ter združil vso Nemčijo v eno državo, ga je zasleplil napačno tako, da je začel misliti na uničenje katol. Cerkve v nemškem rajhu. Zdelo se mu je, da je Cerkev v združenju Nemčiji prevečtoča in da je to v oviro veličini nemškega cesarstva, katero je on ustanovil. Pripravil je zato s pomočjo ministra Falka vrsto zakonov, ki so imeli za namen, zatreti cerkvene ustanove in javno delovanje Cerkve ter vpreči katol. Cerkev v državni voz. To Bismarckovo nekravno preganjanje Cerkve je prišlo v zgodovino pod imenom »Kulturkampf«, kakor da bi se tedaj Bismarck v imenu liberalizma boril za pravo kulturo. (Kako se v zgodovini nekateri pojavi ponavljajo. Tedaj se je liberalizem pod Bismarckom boril za »kulturo« zoper Cerkev, danes se komunizem pod raznimi voditelji bori za ljudsko demokracijo zoper Cerkev).

Med »Kulturkampfa« je Bismarck izidal znamenite postavbe zoper »zlaboradno izidce«, (komunisti torej samo po opijce posnema-jo svoje predhodnike), potem zakone o po-državljenju katol. šol, o razpustu cerkvenih redov ter izgonu redovnikov. Zatrli je mala semenišča, izgnal ali zaprl je razne škofo in župnike, odrekel jim državno plačo, na tisoč načinov jim oteževal izvrševanje njihove službe. Najodličnejša žrtve Bismarckovega preganjanja pa je bil nad-

ga. »Kdor ne ljubi svojega brata, ki ga vidi, kako bo ljubil Boga, ko ga ne vidi« (1 Jn 4, 20). Naša ljubezen do bližnjega mora biti samo odsev naše resnične in globoke ljubezni do Boga! Ljubiti bližnjega v kolikor ljubimo Boga in radi Boga! »Razlog naše ljubezni do bližnjega je samo Boga«, pravi sv. Tomaž. Praktično je ta ljubezen v izvrševanju dobrega bližnjemu, v razumevanju njegovih težav, v pomoči v duhovnih in telesnih potrebah. Torej ob izvrševanju ljubezni bližnjemu dam nekaj od svojega in si pritrkam morda najnujnejše. To je javna in resnična ljubezen, katere danes žal tako močno manjka!

3) Naš bližnji pa ni samo oni, ki spada v krog našega prijateljstva, stranke, organizacije, ne samo oni, ki veruje iste resnice in pripada istemu narodu. Naša ljubezen mora biti katoliška, vesoljna! Vsi ljudje, tudi naši najhujši sovražniki morajo biti deležni naše ljubezni. Prilika o usmiljenem Samarijanu nas uči, da ljubezen ne sme delati razlike med potrebnimi, se ne zadovolji z besedami pomilovanja, marveč se žrtvuje, daje, plačuje!

Postavimo si tudi mi vprašanje učenika postave: »Kaj naj storim, da večno življenje dosežem?« Odgovorimo na ta problem z ljubeznijo do Boga in do naših bližnjih, zakaj samo s to bomo dosegli večno življenje!

škof v Gneznju in Poznanju msgr. Ledohovski.

V boju z Bismarckom

Ker se Ledohovski ni hotel ukloniti krivici postav, je bil najprej večkrat kaznovan z globo. Nato so mu zapretili, naj odstopi. Nadškof jim je odgovoril: »Škofovo čast, z vsemi dolžnostmi in častmi, mi je podelil Bog po rokah svojega namestnika na zemlji. Zato je ni moči na svetu, ki bi mi jo mogla vzeti...« Pruska vlada je pred takim odgovorom nekaj časa kolebala. Nato pa se je odločila, da igra vse za vse. Tretjega februarja 1874 so z velikanskimi policijskimi in vojaškimi silami msgr. Ledohovskega aretirali na njegovem stanovanju in odpeljali v zapor v Ostrovo. Vtis tega novega nasilja je bil na Poljskem kakor tudi drugod po svetu velikanski. Verniki so hoteli reagirati, toda nadškof ni pustil. Vlada ga je kljub temu z odlokom berlinskega sodišča z dne 15. aprila 1874 odstavila od njegove službe.

Toda v Rimu so pripravljali najodstojnejši odgovor tolikemu nasilju: v konsistoriju dne 15. marca 1875 je papež Pij IX. imenoval nadškofa Ledohovskega za kardinala sv. rimske katol. Cerkve ter mu tako podelil najvišjo čast. Bismarck je ta nastop Vatikana zmedel. Tudi doma je imel silne težave zaradi kulturnega boja, ki ga je začel zoper katoličane. Ti so se organizirali v lastni stranki in v parlamentu pod vodstvom Windhorsta vodili znamenite boje za svobodo vere in Cerkve. Pod silo razmer se je Bismarck vdal in kardinala Ledohovskega izpustil iz zapore meseca februarja 1875 pod pogojem, da gre v izgnanstvo.

Izpuščen in izgnani kardinal je odšel v Rim. Po poti se je ustavil v Berlinu, Pragi, Krakovu. Povsod mu je ljudstvo prirejalo knežje sprejeme. Končno je preko Dunaja in Gradca prišel v Rim. Sv. oče Pij IX., tedaj že zelo v letih, mu je sam šel nasproti, ko se je prikazal v dvorani avdienc, kar ga pozdravil kot »neustrašnega spoznavaleca sv. vere«.

Od tedaj naprej je kardinal Ledohovski ostal v Rimu. Nekaj časa je še vodil svojo škofijo, čeprav oddaljen. Ko so se pozneje verske razmere v Nemčiji uredile, je leta 1886 podal odstavko zaradi ljubege miru. Sv. oče mu je v Rimu zaupal razne službe v rimskih kongregacijah, nato ga je leta 1892 imenoval za prefekta sv. kongregacije de Propaganda Fide. Na tem mestu je ostal do svoje smrti 1902.

Ob smrti so, kakor je zapustil pisano v testamentu, odprli njegove prsi in mu vzeli srce ter ga pokopali v stolni cerkvi v Gneznju. Hotel je pač tudi po smrti izpričati, kje je bilo ves čas njegovo srce. Po prvi svetovni vojni leta 1927 so prenesli v stolnico v Gneznju tudi njegove telesne ostanke. Tako počiva sedaj veliki kardinal v Gneznju sredi svojega ljudstva, katero je tako zelo ljubil, ter mu je v poročstvo, da bo tudi to pot znova zasijala verska svoboda poljskemu ljudstvu kakor tudi vsem ostalim narodom, ki ječijo pod kruto komunistično diktaturo.

Madžarski komunisti ukinjajo semenišča

Tiskovna agencija Srednjeevropske krščansko-socialne zveze poroča, da je madžarska komunistična policija prisilno ukinila katoliško bogoslovje v Veszpremu, ki je eno največjih bogoslovij na Madžarskem. V letošnjem školskem letu so torej na Madžarskem nosilno zaprli že tretje bogoslovje. Madžarska komunistična policijska oblast utemeljuje svoj zadnji tozadevni ukrep s tem, da so bogoslovci prosili, da izpustijo kardinala Mindszentyja. Večina bogoslovcev ne sme nadaljevati svojega študija na drugih bogoslovijih. Katoliške samostane so na Madžarskem že leta 1950 prisilno zaprli. Zaradi teh ukrepov se bo na Madžarskem v bližnji bodočnosti občutilo veliko pomanjkanje duhovnikov, kar ravno hočejo komunisti s svojim brezobzirnim ravnanjem doseči.

Poročila, ki jih dobiva omenjena tiskovna agencija od svojih poročevalcev za železno zaveso, potrjujejo, da vidi madžarsko delavstvo v kardinalu Mindszentyju junaka borce, ki se bori proti suženstvu delavcev.

Srednjeevropska krščansko-socialna tiskovna agencija nadalje objavlja, da madžarska podeželska duhovščina kljub naravnost apokaliptičnemu preganjanju uspešno preprečuje vse komunistične poskuse, ki gredo za tem, da se vtikujejo v čisto cerkvene zadeve.

Komunisti pozivajo duhovnike, naj sodelujejo pri kolektivizaciji kmečkega gospodarstva, pri propagandi o izmišljeni bakteriološki vojni na Koreji in pri komunističnem »gibanju za svetovni mir«. Toda madžarski duhovniki se ne pustijo zlorabljati za to, da prilagodijo krščanstvo današnjim razmeram, pač pa si prizadevajo, da prilagodijo današnji čas Kristusovemu nauku.

Slovenska misijonarja morala zapustiti kom. Kitajsko

Znana slovenska misijonarja na Kitajskem msgr. Kerec in Geder sta morala nedavno zapustiti cvetoče delo, ki sta ga po dolgih letih misijonarjenja na Kitajskem opravila. Msgr. Kerec je deloval na Kitajskem nad 30 let in je mnogo doprinesel za verski, kulturni in gospodarski vzpon Kitajske na področjih, kjer je deloval. Cvetoče šole, bolnice, pomožne bolnišnice postaje itd. vse to delo je sedaj propadlo. Oba misijonarja sta po dolgem času izmučena dospela v Evropo. Toda misijonski duh neustrašenih borec za Kraljestvo božje, že išče nova polja udejstvovanja na drugih celinah.

Preganjanje Cerkve v vzhodni Nemčiji

Po poročilih iz Berlina sovjetska vlada stalno in nepopustljivo poskuša omajati položaj krščanskih cerkva v deželah, ki so pod njeno oblastjo.

Pomožnega škofa iz Fulde, ki ima svoj sedež v ameriški coni mesta, so izgnali iz sovjetskega dela, kjer je birmal. Pod njegovo škofijo spada tudi del Turingije v vzhodni Nemčiji, kjer je hotel obiskati svoje župnike in birmati otroke. Škof je po vrnitvi izjavil, da je policija preprečila birmo povsod razen v treh cerkvah.

Komunisti bodo v sovjetski coni Nemčije kot tudi v Sovjetski zvezi trpeli cerkve samo tako dolgo, dokler jo lahko izrabljajo za svoje politične cilje. Tako so podpirali spomenice pastora Niemöllerja glede nemške enotnosti. Ker so se pa pri-

stjani kot celota trdovratno uprli, da bi služili političnim ciljem, je prenehalo uradno navdušenje za njih.

Evangeljski kongres v Berlinu je lani odklonil, da bi odobril propagando vzhodnonemške vlade in tako so sovjetske oblasti odklonile potne liste tistim, ki so hoteli na svetovni luteranski kongres v Hannoveru in na protestantovski kongres v Stuttgartu. Tudi katoliški konferenci v Berlinu so delali vse mogoče ovire.

Stališče cerkve najbolje prikazuje dr. Lilja, protestantovski škof v Hannoveru, ki je izjavil: »Naša cerkev je velika, ker nima nobenih domišlj o pravem značaju ljudi. Živimo v generaciji, ki spoznava z največjo jasnostjo kako nevarno in škodljivo je, kadar se pustijo ljudje voditi po mislih, ki nasprotujejo božji veri«.

Če duhovnik moli za dež v Sloveniji...

Jugoslavijo in tudi Slovenijo je zadela to poletje precej huda suša. Po nekaterih vestih je uničila še več pridelkov nego predlansko leto. Kakor poroča sv. pismo stare zaveze, pa je suša večkrat kazena božja, katero je mogoče odvrniti z molitvijo. Zato prosimo v litanijah vseh svetnikov za potrebni dež. To so naredili to poletje tudi razni duhovniki v Sloveniji, med njimi g. Ivan Vodopivec, župnik v St. Gotardu pri Trojanah. Ta je za nedeljo 6. julija napovedal sv. mašo za dež. Tega dne je bilo res oblačno in je nekaj tudi deževalo, čeprav ne prav mnogo.

Z ozirom na ta dogodek je »Slov. poročevalca« prinesel naslednje pripombe: »Ne glede na vse to bi se g. Vodopivec sliči gospodje, ki tudi drugje po Sloveniji prirejuje procesije in maše za dež, lahko že enkrat spametovali. S takimi neumnostmi in mističizmom samo zavirajo napredek in tehnično ter znanstveno izobrazbo naših ljudi. Danes je vendar že popolnoma jasno in tudi vsakemu duhovniku nesporno dokazano, kako je z vremenom. Prav tako je nedvomno, da se bo človeštvo mogoče v bližnji bodočnosti reševalo elementarnih vremenskih nevarnosti samo z znanostjo in tehniko... Z našimi, procesijami in podobnim, kar je največkrat tudi preračunana sleparija, pa seveda ni še nihče nič dosegel in tudi g. Vodopivec ne bo. Ali ni upravičen sum, da g. Vodopivec in njemu podobni namenoma sleparijo naše ljudi, da bi jih obdržali v primitivnosti, mističizmu in v slepi pokorščini višji sili — Bogu — čigar organ na zemlji naj bi bili oni?«

Kot se vidi, so danes v Sloveniji naši komunisti tam, kjer je bil Francoz Comte pred sto leti, ko je mislil, da bo z znanostjo odkril vse zakonitke narave in rešil človeštvo vseh težav. Po sto letih bridkih spoznanj so francoski znanstveniki in tudi drugi v zapadnem svetu bolj skromni in vedo, da z znanostjo ne bodo vsega odkrili in še najmanj odpravili Boga. Čez sto let upajmo, da bodo tudi »napredni« slovenski komunisti pripadali za zapadnimi znanstveniki. Do tedaj pa le še naprej molimo litanije vseh svetnikov z

ŠIRITE NAŠ LIST!

vsemi prošnjami ter jim dodajmo še eno: Slovenskim komunistom daj malo več pameti, prosimo te, o Gospod!

Italija in Jugoslavija

(Nadaljevanje s 1. str.)

čati svoje zaveznike, da je njihova politika pomoči in krepljenja mednarodnega položaja Jugoslavije skrajno nevarna. Pri tem si je italijanski tisk razdelil svoje vloge. Del časopisov, kot n. pr. »Messaggero Veneto« in njegovi nacionalistični pajdaši opisujejo v kričečih barvah nevarnost, ki preti od strani Jugoslavije Italiji, drugi del časopisov, ki so bolj socialistično usmerjeni, pa skušajo dokazati vso politično-vojaško šibkost jugoslovanske vojske. Socialdemokratska agencija »Romae« n. pr. piše takole: »V razmerju do organske, kompaktne in učinkovite italijanske vojske, more Jugoslavija v sedanjem stanju postaviti v borbo le malo in slabo oboroženih divizij, opremljenih z nemškimi in sovjetskimi ostanki; če je res, da postoji v Italiji mnogoštevilna komunistična stranka, ki pa je pod učinkovito kontrolo, ni nič manj res, da je Jugoslavija do cela razklana ne le zaradi raznih komunističnih struj, marveč tudi zaradi tradicionalnih in ostrih narodnostnih nasprotij; edinstvo narodov in vojske je le na zunaj vsiljeno od režima.« Kdo govori resnico? Ali nacionalistični italijanski tisk, ki naravnost dramatizira ogroženost Italije od strani Jugoslavije, zlasti če jo Amerika in Anglija opremita tudi z modernim in težkim orožjem ali pa socialdemokratski tisk, ki jugoslovansko vojaško silo popolnoma v nič stavi? Glavno je, da se Italija zaveda, da se vsa svobodna in miroljubna Evropa kljub vsemu nahaja na strani Jugoslavije, ko gre za njene napore, da ohrani svojo državno neodvisnost in ustvari prijateljsko obrambno skupnost z vsemi svojimi sosedi.

Cirilmetodariji duhovnikom na Koroškem

Slovenski duhovniki na Koroškem so bili nedavno deležni posebne pozornosti Cirilmetodijskega društva duhovnikov Slovenije. Prejeli so odprto pismo, v katerem jih pozivajo in naprošajo, naj pravilno ocenjujejo položaj Cerkve v novi Jugoslaviji, zlasti pa v Sloveniji. Ne zanima nas, ali je to pismo res plod skrbi za slovenski živelj na Koroškem, ali pa je prošnja naj ne sodijo prestrogo položaja Cerkve v Sloveniji. Eno pa je jasno. V vsem pismu vlada velika zmešnjavica in nejasnost pojmov. Vseeno je, ali je pismo sestavljeno podpisana petorica, ali pa je pri sestavi uradno botrovala partijska stran. Sestavljenci so pozabili dostaviti, da se bo slovenstvo na Koroškem moglo ohranjevati ob tesni naslonitvi na kulturne in gospodarske pridobitve svobodne, a ne komunistične Slovenije. Dokler vlada v Jugoslaviji komunistični režim, ki prav v Sloveniji najbolj ostro zatira in preganja Cerkev, ter ovira škofom in duhovnikom izvrševanje njihovega poslanstva, toliko časa si koroški duhovniki ne žele prav nobenega tesnega sodelovanja in izmenjave misli.

Prepoved veronauka v šolah, ukinitve bogoslovne fakultete, vmešavanje v delo bogoslovij, veliko število zaprtih duhovni-

kov, oviranje s strani »ljudstva« škofovskih obiskov, skrčenje na minimum katoliškega tiska itd. itd. dovolj zgovorno pričajo kakšne so pridobljene pravice in svobode v večeraj komunistični, a danes že v socialistični Jugoslaviji.

In na Koroškem?

Res je, da na Koroškem Slovenci v kulturnem in gospodarskem življenju ne uživamo onih pravic, ki nam po božjih in človeških postavah pripadajo. Res je tudi, da se le preračuna najdena z roko v roki vladujoča socialistična stranka in viška cerkvena oblast na Koroškem, kadar je treba udariti po Slovencih. A res pa je tudi, da v izvrševanju svojega poslanstva slovenski duhovniki Koroške uživajo še vedno veliko več svobode, kot pa njihovi duhovni sobratje v Sloveniji. Vsi duhovniki Koroške so na svobodi. Duhovniki so dolžni, ne samo da smejo poučevati veronauk v šolah in izven šole in to svobodno in ni zato treba posebnih dovoljenj civilne oblasti. Vse cerkvene slovesnosti v cerkvah in zunaj njih se vrše na Koroškem popolnoma svobodno. Ali pa je tako tudi v Sloveniji? Naslonitve na tako komunistično Slovenijo si koroški duhovniki in ljudstvo pač ne žele.

KRIZA V TEKSTILNI INDUSTRIJI

V svetovnem gospodarstvu nastopajo vsakotoliko obdobja gospodarskega zastoja, ki jih imenujemo gospodarske krize. Nastanejo pa od tod, da je na trgu več blaga nego ga odjemalci rabijo. V zadnji vojni je bilo uničenega toliko narodnega bogastva in toliko materialnih dobrin, da se je zdelo, da kakih posebnih gospodarskih kriz bi ne smelo biti tako kmalu. In vendar se je danes sedem let po končani vojni pojavila prva delna gospodarska kriza, ki je zajela predvsem tekstilno industrijo. Na svetu se tke preveč blaga, ki ga človeštvo ne more porabiti. Zato imamo krizo, kot pravimo.

Kriza v tekstilni industriji ni pojav samo podgorskih predilnic ali samo italijanske tekstilne industrije, temveč je svetoven pojav, ki je zajel tekstilno industrijo v vseh državah, n. pr. v Franciji, Angliji, Indiji in drugod. V Angliji in Indiji je položaj še težji nego v Italiji. Na Angliškem je že 80 tisoč delavcev tekstilne industrije brezposelnih, v Indiji so pa zaprti večino tekstilnih tovarn. Vendar postaja položaj tudi v Italiji vedno težji.

Prvi pojavi krize so se pokazali sredi preteklega pomladi. Toda nihče ni sumil, da pridemo tako daleč. Splošno so menili, da je to bežen pojav, ki bo v kratkem izginil. Toda zastoj v izvozu je postajal iz tedna v teden večji. Blago v skladiščih se je začelo kupiti. Zato so sledili prvi ukrepi prehodnega značaja. Vodstvo tovarn je zmanjšalo delovni urnik. Tako so n. pr. v preteklem mesecu juniju v milanski pokrajini od 80 tisoč delavcev zmanjšali delovni urnik 38 tisočim; v pokrajini Varese pa 30 tisočim na 50 tisoč delavcev. V tem času so zmanjšali delovni urnik tudi v podgorskih predilnicah in v Ronkih. Nato so začeli slediti prvi odpusti z dela. Najprej so odpustili one, ki so bili sprejeti le začasno. Ker se položaj še vedno ni hotel razčistiti, so v mesecu juliju in avgustu poslali celotna delovna osebja na poletni dopust. Sedaj se ta dopust bliža h koncu. Kaj bodo ukrenila vodstva tovarn? V Podgorji grozijo, da odpustijo 750 delavcev, ki bi tako pomnožili že itak velikansko število brezposelnih. Isto grozi v ostalih pokrajinah države. Odpusti z dela bi se morali izvršiti v masah. Po nekod so nekatere tekstilne tovarne naravnost zaprli. V Lombardiji n. pr. že sedem.

Kje so vzroki za tak položaj? Predvsem v tem, da so mnoge države, katere so do sedaj uvažale tekstilno blago iz tujine, zgradile doma lastno tekstilno industrijo in zato tujega blaga ne rabijo več. To velja predvsem za Pakistan, kamor je Italija izvažala največ tekstilnega blaga. Pakistan je v rekordno kratkem času zgradil lastne tekstilne tovarne in se osamosvojil. Isto je naredila Argentina in druge države. Drugi vzrok je v tem, da je Italija izgubila razna tržišča, ker so prva leta po vojni premalo pazili na kakovost blaga. Odjemalci so se obrnili drugam, ker so bili v Italiji slabo postreženi. Tretji vzrok je prenasitost domačega trga in visoke cene. Pomanjkanje blaga na notranjem trgu, ki je nastalo med vojno, je sedaj zapolnjeno. Novih nakupov se pa ljudje branijo, ker so cene previsoke.

Kje najti odpomoč? Ker ne gre tukaj, da bi rešili to ali ono tovarno, temveč gre za rešitev celotne ital. tekstilne industrije, mora nujno priti na pomoč vlada. Posamezniki so prešibki. Nasvetov vladi so dali že več. Tako so n. pr. svetovali naj bi naročila velikanske količine blaga, ki bi ga po znižanih cenah ali pa zastoj delila potrebnim, zlasti v južnih provincih. Drugi so dejali, naj bi država denarno priskočila na pomoč industriji tako, da bi ta lahko po znižanih cenah prodajala v inozemstvo ter uspešneje konkurirala z izdelki iz drugih dežel. Drugi so iznesli še drugačne predloge. Vsekakor je položaj težak in resen. Ni dvoma, da bo morala tudi vlada priskočiti na kak način na pomoč, da se težave tekstilne industrije vsaj omilijo, če se ne morejo odstraniti.

Glede podgorske predilnice, kjer grozijo v bližnji prihodnosti tako množični odpusti, kot smo zgoraj omenili, so sindikalne organizacije predlagale še drugačne ukrepe. Zadnji med temi je predlog CISL, ki po-

ziva prefekta, naj posreduje pri gospodarjih predilnic, naj ti, namesto da odpustijo toliko delavcev, rajši vsem skrijajo delovni urnik. Tako bi vsi nekaj zaslužili in bi ne bilo toliko novih brezposelnih.

Kako so vendar skrivnostne poti, po katerih Bog vodi nekatere duše k sebi!

XXXIV.

Neumen sem, ker sem postal tako občutljiv. Nikakor se ne morem privaditi na ledeno, komaj še korektno vedenje ljudi v nekaterih pisarnah, ... predstojnikov in nastavlencev. Glede nastavlencev naj bo!

Toda vodilni uradniki! Ti bi morali biti eno z mano. Vstopijo... Komaj da rečejo »dober dan«. Odhajajo... prihajajo, ne da bi me opazili, se zdi.

Če pa pride kak kupec, tujec, obrazi nadomoma živijo in začne se razgiban, priščen razgovor. In vendar sem bil vedno ljubezniv z njimi; vedno sem storil nemogoče, da bi ustregel njihovim željam.

Zakaj se tako vedejo? Chantalova trdi, da so ljubosumni. Ljubosumni name, ki nisem nikoli nič želel... nič zahteval!

Saj imam vendar pravičo živeti, in sicer s svojo lastno vrednostjo!

»Buldog« pa vedno lepo sprejmejo. Ka-

dar se mu zdi vredno, da odpre usta, visijo vsi na njegovih ustnicah, za katerimi se vidijo močni sekalci.

Morda izhaja njegov ugled ravno od teh sekalcev. Glavni ravnatelj ima gotovo prav: »Tepi sodro pa se ti bo laskala«

Sicer pa zna tudi on udariti tiste, ki se mu upajo ustavljati. Da se jih znebi, uporablja neko neizprosno milobo. Zna čakati na primeren trenutek, na svoj trenutek. Ravna torej na čisto nasproten način kot »buldog«. Uspeh pa je skoraj še bolj gotov; doseže ga z vpliko vpljdnostjo in veliko obzirnostjo.

To gre tiho in žalostno... Železna roka v žametni rokavici!

Jaz pa nimam tega poguma in ga ne bom nikoli imel.

Vreči na cesto družinskega očeta, ker je nevljuden z mano. Ali če nastopa čez me-ro predrzno, ga poslati na polet z nepreizkušenim letalom, ter že vnaprej sprejeti vse morebitne posledice...

Ne, kaj takega bi si moral očitati vse življenje.

Uči se torej biti trd, Gerald; obdaj srce z oklepom in v bodoče bolj sprejemaj udarce.

Z D R A V S T V O

Previdnost ameriških zdravnikov glede novih protituberkuloznih zdravil

Novi leki

Ameriški znanstveniki so izumili nove droge in prvi poskusi z njimi kažejo, da smo z njimi dobili novo orožje v boju proti tuberkulozi. Zdravniški izvedenci dajejo pa na vsa ta nova zdravila z mešanim mnenjem, na eni strani z upanjem, na drugi pa z veliko previdnostjo.

Vir novih protituberkuloznih drog, ki jih bolniku dajejo v obliki tablet, je jedro niacina, enega od B-vitaminov. Izbor, ki se je izkazal za najučinkovitejšega, je izonikotinov kislj hidrazid. Nove droge se običajno imenujejo hidrazidi, čeprav imajo v trgovini razna imena, kot na primer marsilid, rimifon in nidrozid.

Prvi poskusi

Izprva so poskuse z novimi drogami napravili z manjšo skupino bolnikov v newyorški bolnišnici Sea View, zdaj jih pa preiskujejo v okoli 250 nadaljnjih ameriških bolnišnicah.

Zelo naravno je seveda, da vprašujejo tuberkulozni bolniki, ko slišijo o teh drogah, o tem svoje zdravnike. Žalibog se njihovim zahtevam, da bi jih zdravili z novimi leki, ne more ugoditi. Za zdaj izdelujejo nove leke še samo v omejenih količinah za poskuse in proučevanje.

Bolnišnice, ki uporabljajo hidrazide, poudarjajo, da so ti leki še na preskušnji in še niso na prodaj. Zdravniki, ki so hidrazide izumili, jih želijo prej preizkusiti pri tisočih bolnikov, predno bodo lahko povedali, če droge utrežajo upom, ki jih v nje stavijo.

Novice o novih zdravilih so pa prodrle v javnost še predno je stvar dozorela in že krožijo razne govorice. Zdravniki, ki so tako prišli do prepričanja, da je boljše, če se objavijo izsledki, kakor da se širijo razne potvorjene vesti.

Dr. Herbert Edwards, ravnatelj newyorškega tuberkuloznega društva, izjavlja, da je obžalovanja vredno, da se ustvarja glede učinkovitosti teh drog neprimeren optimizem, in poudarja: »Mi moramo najprej s poskusi ugotoviti, če lahko droge popolnoma odstranijo tuberkulozne klice iz telesa, če so določene vrste klic odporne proti drogam in končno celoten vpliv drog na telo«.

Učinki

Prva skupina tuberkuloznih bolnikov, ki je dobila hidrazide, pa je pokazala vidno izboljšanje. V bolnišnici Sea View so dali nove droge težkim tuberkuloznim bolnikom, pri katerih so se drugi načini zdravljenja izkazali za brezuspešne; stanje teh bolnikov, ki so bili stari od 15 do 75 let, se je stalno slabšalo. Nato pa so opazili hitro spremembo na boljše. Tek se je povrnil. Težko bolni pacienti so pridobili na teži. Pred zauživanjem hidrazidov je polovica teh bolnikov imela vročino, v vseh primerih pa je nato temperatura padla na normalno in tam ostala. Nekateri bolniki so nehali kašljati. Tudi rentgenski žarki so pokazali izboljšanje stanja nekaterih bolnikov. V nekaterih primerih izpljune ni imel več tuberkuloznih klic.

ziva prefekta, naj posreduje pri gospodarjih predilnic, naj ti, namesto da odpustijo toliko delavcev, rajši vsem skrijajo delovni urnik. Tako bi vsi nekaj zaslužili in bi ne bilo toliko novih brezposelnih.

Zdi se, da je zdravljenje z novimi drogami poleg pljučne tuberkuloze uspešno tudi pri drugih oblikah bolezni, tako pri tuberkulozi v grlu, na jeziku, črevesih in drugih telesnih delih. Dober uspeh so dosegli tudi pri poskusih zdravljenja trdovratne kostne tuberkuloze in tuberkulozne meningitisa, ki je čisto smrtonosna bolezen.

Zdravniki poudarjajo, da se morajo droge »klinično preizkusiti« skozi nekaj let, predno se bo lahko določil njihov učinek na človeško telo.

Iznajdljivost kemikov

Ameriške farmacevtske družbe pa neglede na sedanje poskuse izdelujejo nove droge. Tovarna Squibb & Sons je porabila nad milijon delovnih ur za poskuse s hidrazidom, ki mu je dala ime nidrazid. Dr. Asger Langlykke, raziskovalni ravnatelj tovarne, izjavlja, da je izum nidrazida presenetljiv primer sodobne ameriške industrijske spretnosti in organizacije za izkoriščanje virov za podaljšanje in izboljšanje človeškega življenja. To je zgodovina sistematičnega raziskovanja, potrpežljivosti, iznajdljivosti, vztrajnosti in pred vsem skupnega dela stotin delavcev. Delo teh ljudi se ostro razlikuje od dela osamljenih, nepodpiranih orjakov prejšnje znanosti, ki so porabili večino svoje energije za boj proti nevednosti in predsodkom stoletij.

Podoben poročajo o velikopoteznem sodelovanju druge tovarne — Hoffman-La Roche — ki izdeluje hidrazide, znane pod imenom rimifon in marsilid. Pri raziskovanju protituberkuloznih drog so znanstveniki družbe Hoffman-La Roche izdelali in preizkusili razne nove sestavine. Niso pa dosegli posebnih uspehov, dokle se ni leta 1949 pridružil raziskovanju mladi kemik dr. Herbert Fox.

Dr. Fox izjavlja: »Prišel sem na misel, da bi bilo dobro preiskati sestavine raznih vrst pyridina, kar še ni bilo storjeno. Pyridinov še niso raziskovali zaradi napačne teorije, da je protituberkulozni učinek sestavin v neposredni zvezi z njihovo vitaminsko aktivnostjo. Po tej teoriji nima snov, ki ni vitaminsko aktivna, nobenega protituberkuloznega učinka in zdelo se je, da spadajo tudi pyridini v to skupino«.

Ta teorija je veljala, dokler dr. Fox ni dokazal, da ne drži. »Nasel sem pyridin, ki je bil aktiven proti tuberkulozi, čeprav ni bil vitaminsko aktiven« izjavlja, »to je bilo važno, ker je pomenilo, da ni treba imeti pomislekov proti sestavinam, ki niso vitaminsko aktivne«.

Ko se je raziskovalno področje tako silno razširilo, je dr. Fox sklenil napraviti sestavine iz raznih pyridinov s tibionom, protituberkulozno drogo, ki so jo izumili v Nemčiji. Dr. Fox je pri teh poskusih izdelal izonikotinov kislj hidrazid, ki je po svojem ustroju v isti vrsti s pyridini. Ko so poizkusili sestavino, ki je kasneje dobila ime rimifon, glede protituberkuloznega učinka pri živalih, se je izkazalo, da je rimifon izredno aktivno protituberkulozno sredstvo. Mladi kemik je nadaljeval s poskusi in skušal izboljšati učinek rimifona ohraniti njegovo strupovitost. Iznašel je derivat rimifona, ki ga je nazval marsilid.

Misli na Kristusa! Na nočni omarici imam preprost križ iz lesa in jekla, katerega nosim na potovanjih s sabo. Dal mi ga je boter na dan prvega svetega obhajila.

Vanj so vrezali datum in napis: »Imitami quod tractatis... Posnemajte Tistega, ki Ga drži v roki!«

In res!... Vsak večer vzamem ta križ in sanjam in premišlujem pred njim.

Ko vidim, da so njegove roke in noge kruto prebodene... njegova stran odprta... njegovo čelo ranjeno s trni, rečem zopet in zopet: To so naredili ljudje...

Njemu, Jagnjetu božjemu, ki je prišlo na zemljo v odrešenju sveta...

Ne čudi se torej, če tudi ti, ki si Njegov učenec, vedno in vedno naletiš na sovraštvo. To je bilo vnaprej napovedano... to je naravno!...

Sprejmi!... Naj se zgodi!...

XXXV.

Oče gospodične Chantal predvečerašnjim jutru razmeroma hitro izdihnil.

Ker je imel strahotne napade zadušnja, so mu prejšnji teden napravili težko operacijo v grlu.

Zaradi nje je izgubil glas.

Klinično zdravljenje

Prva bolnišnica, ki je klinično preizkusila hidrazide, je bil Sea View Hospital. S poskusi so začeli 19. junija 1951 pod vodstvom mladih specialistov za pljučne bolezni, dr. Edwarda Robitzeka in dr. Irvinga Selikoffa. O teh kliničnih poskusih poročata navedena zdravnik v ameriškem medicinskem vestniku: »Naša izkustva od junija 1951 do januarja 1952 kažejo, da izvajajo ti hidrazidi in njihovi derivati, v kolikor smo jih preizkusili do zdaj, globok in važen učinek na človeško tuberkulozo«.

Vendar dodajata: »Ker so pa bila naša opažanja časovno omejena, ne moremo podati dokončnega mnenja«. Med tem se klinični poskusi v navedeni bolnišnici nadaljujejo.

Dr. Nicholas D'Esopo, ravnatelj ene od ameriških veteranskih klinik, ki tudi proučuje te droge, poudarja, da je raziskovanje počasen postopek. Dolgo opazovanja — verjetno najmanj dve leti po končanem zdravljenju — je potrebno, predno dobimo zadovoljive ugotovitve. In zato svari: »Navdušenje nad začetnimi kratkimi poskusi z novo drogo ne sme nikoli dovesti do takojšnje spremembe v preizkušeni način zdravljenja«.

Še vedno nejasnost

Dr. James Perkins, ravnatelj ameriškega tuberkuloznega društva, izjavlja, da mogoče nove droge niso pravi nič bolj učinkovite kot droge, s katerimi že dalj časa zdravimo tuberkulozne bolnike. »Iz stališča javnega zdravstva novi leki ne preprečujejo bolezni, ampak predstavljajo mogoče samo boljši način zdravljenja. Čeprav dopuščajo znatne upe, je vendar potrebno še nadaljnje raziskovanje«. In dodaja, da nobena od sedanjih protituberkuloznih drog ni dovršena in da je »debera injekcija boljši način kontrole«.

Če bodo poskusi še nadalje uspešni, bodo verjetno nove protituberkulozne droge imele svoje mesto ob strani streptomiceina in drugih drog, ki so se izkazale pri kliničnem zdravljenju tuberkuloznih bolnikov.

Tristoletnica cerkve v Mačkovljah

Spored proslave v nedeljo
24. 8. 1952. ob 16.30
na trgu pred cerkvijo:

1. Nastop meš. zbora iz Mačkovelj (dirigent Franc Fabris):
Bodi zdrava, domovina (N.N.)
Kdo ta je (Volarič)
Dvignimo bratje (Rašum)
Tiha ljubezen (Venturini)
Cvetoca pomlad (Narodna)
Napitnica (Narodna)
Boter polj (Vodopivec)
2. Himna sv. Jerneja (poje otroški zbor iz Mačkovelj)
3. Pred tri sto leti (zborna deklam.)
4. Moder: Kristus - slovenski Kralj (deklamacija)
5. Gregorčič: Naš narodni dom (dekl.)
6. Cerkev in kultura (govor)
7. Nastop moškega zbora iz Doline (dirigent Cvetko Mare):
Domovini (Ipavec)
Na planine (Sattner)
Oj zbogom, ti planinski svet (Volarič)
Na trgu (Hajdrih)
8. Drabosnjak - Kuret: Igra o izgubljenem sinu v prologu in šestih nastopih (sodeluje nad 60 igralcev).

Jasno je videl pred sabo konec.

Ko ga je župnik del v sveto poslednje olje, je z roko napravil znamenje, da bi rad nekaj zapisal.

Tedaj je s še trdnjo roko začrtal te besede: »Pripravljen sem... Vedno po ravni poti!«

To je bilo zadnje naročilo za njegovo hčer; to je bila smernica vsega njegovega življenja.

Potem je čakal smrti z duševnim mirom vernega človeka. Prišla je hitra in lahka, kot prihaja spanec na večer utrudljivega dne.

Pogreb se je vršil danes v župni cerkvi, katero je imel tako rad. Prišlo je nekaj častnikov, sedem risaric in deset oseb iz tovarne.

Če izvajamo izrazo sožalja in zelo resno vedenje častnikov, izmed katerih so nekateri brali mašo v svojih molitvenikih, je bilo vse drugo samo korektno.

Kaj drugega tudi nisem pričakoval. Ubogi gospodični sem stal ob strani; prihranil sem ji zlasti bolestne opravke takih žalostnih ur.

Njen oče počiva sedaj poleg svoje žene v družinski grobnici, kjer je prostora še za dva.

PIERRE L'ERMITE:

Nespametni svet

Roman iz druge svetovne vojne

»Prav ta! dostavila je celo, da utegniti do poroke. Morda nimam prav, da ti pravim vse to?« je končala Arlette, ko je videla, da sem pokazal živahen odpor. »Nikdar ne, draga sestra! Prav imaš. Tu imam vodilno mesto... Zato moram vedati vse, da lahko uravnam svoje vedenje. Zahvaljujem se ti, da si prišla in da si me obvestila o položaju, o katerem nisem vedel, da je tak«.

Ko je Arlette odšla, sem premišljeval o vsem, kar mi je zaupala. In bolj ko mislim, globlje me zadeva in žali Valentin vdr v moje življenje in me vznemirja. Nemška vojnuska služba je tako skrbno organizirana! In njihova »peta kolona« ima antene povsod.

S Filipom se o tem pač ne splača govoriti; imam namreč vtis, da ubogi fant nima nobene besede.

Na drugi strani pa mi je v zadoščenje, da se Arlette duševno sijajno dviga. Rekla mi je nekaj stvari, ki so mi bile v veliko veselje in so tudi meni dele dobro.

STRŽAŠKEGA

Slovenci, Slovenke!

V nedeljo 24. avgusta popoldne vsi v Mačkovlje! Slišali boste koncert mačkovljanskega mešanega zbora in moškega zbora iz Doline! - Videli boste ljudsko

IGRO O IZGUBLJENEM SINU

ki v tej obliki prvič stopa na primorska tla! V njej nastopa nad 60 igralcev.

Pridite! Vstopnina za odrasle: 100 L, za otroke: 50 L. Autobusi vozijo iz Trsta ob 12., 13., 14. in po potrebi še ob 15. uri, najaz v Trst pa iz Mačkovlj ob 20., 21. in 22. uri.

Na gotovo svidenje!

Dva vlaka romarjev v Padovo-Benetke

1400 Tržačanov in 280 Goričanov odide naslednjo nedeljo 31. avgusta na skupno božjo pot v Padovo-Benetke. Skupno nas je vseh: 1.680. Veliko število, kajne? Nekateri kar mislijo, da nas je preveliko in da bo zato tiska na romanju. Prav nič se ne bojte, vse bo prav urejeno. Vodstvo romanja je noč in dan na delu in ker imamo vsi skupaj najboljši namen v slavo božjo, zato nam tudi blagoslov od zgoraj ne bo manjkal!

Sedaj pa kar po točkah:

1. Potujemo z dvema vlakoma. Za oba odhod iz Trsta ob 6.15. Na katerem vlaku se boš peljal? Vsi mošči iz Trsta in vsi romarji z Goriskega se popeljejo na prvem, to je na mestnem vlaku. Vsi potniki iz tržaških vasi se peljejo na drugem vlaku. Vlaka bosta razdeljena po vseh in po župnijah in za vse bo dovolj prostora, samo mirno kri, ko prihajate na kolodvor!

2. Vsak potnik mora imeti pravi vozni listek za vlak in osebno izkaznico. Vsi mlajši, ki še nimajo osebne izkaznice, morajo imeti rojstni list s Tržaškega. Pazite na to in nikar ne jemljite s seboj otrok brez rojstnega lista. Kdor bo prišel na vlak brez voznega listka, bo plačal drugega; kdor pa bi prišel brez osebne izkaznice oziroma brez rojstnega lista, ne more odpotovati. Pregled bo izvršen že v Trstu.

3. Kje dobiš vozni listek za ta posebni vlak? Vozni listek dobiš tam, kjer si se prijavil in že plačal vožnjo. Vsi potniki iz Trsta, ki ste se prijavili pri Fortunato, pridete po vozni listek v teh dneh: v ponedeljek, torek in sredo (25., 26., 27. avgusta). Prinesite s seboj potrdilo, ki ste ga prejeli ob vpisu. Kdor pride brez potrdila, ne more dvigniti voznega listka.

4. Vsi ostali, ki ste se prijavili pri svojih domačih duhovnikih, dobite vozni listek od nedelje naprej pri njih.

5. Ponavljamo: z denarjem 1.000 lir je plačana samo vožnja z vlakom in organizacijski stroški romanja in izleta. Zjutraj do vlaka in zvečer do doma ter parobrod v Benetkah (okrog 40 lir) si plača vsak sam.

6. Vabimo prav vse naše drage številne romarje, naj v svojih domačih cerkvah prejmejo svete zakramente. Odhajamo v svete kraje in pojdemo lahki, čisti! Tako delajo romarji po vsem širnem svetu, tako

smo po naših dobrih prednikih navajeni tudi mi, samo res storimo. Ne obvezujemo nikogar, samo zelo priporočamo. Prilika za zakramente bo tudi v Padovi, toda mnogi ne morete tako dolgo ostati tešči.

7. Pri Sv. Antonu v Trstu bo pred odhodom zjutraj ob petih sveta maša za srečno pot. Vsi romarji iz te župnije in vsi drugi bližnji pridite pred odhodom k tej sveti maši. Po vseh bo marsikje tudi romarska sv. maša in se je vsi po možnosti udeležite.

8. Lepo priporočamo, da bi vsaj nekateri nesli s seboj malo cvetja za oltar sv. Antona in na grob patra Leopolda. Pater Leopold je pokopan na glavnem pokopališču. Cerkev sv. Križa je samo kraj njegovega delovanja. Obisk na tem grobu bomo opravili po kosilu in sicer posamezno ali v skupinah in to samo tisti, ki bodo hoteli.

9. Ko pridete na kolodvor, imejte v rokah vozni listek radi pregleda. Zelo pazite na denarnice in vse osebne stvari. Imejte vse v notranjih žepih. Kdor bo neroden in bo na primer v Padovi ali zvečer v Benetkah zamudil vlak, si bo sam plačal celo vožnjo za nazaj. Vsak tak naj si vzame s seboj več denarja.

10. Nikar ne nosite s seboj na romanje preveč hrane in zlasti ne v prevelikih raznovrstnih torbah. Okrog bazilike v Padovi se vse dobi in prav tako v Benetkah. Splôh se dobro zavedajmo, da potujemo na božjo pot v velika mesta, kjer nas bo opazovalo zelo veliko ljudi. Zato tudi primerno lepo oblečeni in v vsakem oziru ves dan disciplinirani!

11. Vožni red: Odhod iz Trsta ob 6.15. Prihod v Padovo ob 9.45. Odhod iz Padove ob 14.30, odhod iz Benetk ob 19. Denarja za prodani vozni listek se v nobenem slučaju ne vrača.

12. Za zadnjo točko pa tako: Na potovanju bomo veseli in ves dan najlepše razpoloženi. Razne težavice znajmo mirno prenesti. Nedelja 31. avgust bodi dan velike skupne molitve in skupnega veselja primorskih Slovencev!

V zadnji številki pred odhodom ne bo nobenih posebnih navodil, ampak se držite vsega do sedaj objavljenega. Če bi prišlo do kakšne spremembe voznega reda, bomo sporočili po radiu in tudi v časopisih.

Vodstvo romanja

ki je tudi študiral na politehniko, naj ji dovoli, da si ogleda tovarno. Bil je hudo v zadregi, a si ni upal odreči.

In vendar je ukaz brezpogojen: noben tujec si ne sme ogledati tovarne, če nima posebnega dovoljenja; pred tovarno stoji noč in dan vojak na straži z nataknenim bajonetom.

Toda ta ženska je skrajno nesramna.

Kaj neki je rekla temu mlademu, precej plahemu inženirju, da je izsilila dovoljenje za obisk?

Ne vem.

Trdno pa sem prepričan, da je vedela, da sem v Parizu pri pogrebu očeta gospodične Chantal, in da je takoj pograbila priliko, ki se ji je ponudila.

Kdo jo je obvestil?

Kakšno izdajstvo je okoli mene?

Drugo gotovo dejstvo je, da je s svojimi spremljevalci šla po vseh oddelkih obrata in da je vse videla.

Kaj moram sklepati iz tega?

Glavni ravnatelj, ki je bil včeraj tudi v Parizu na seji upravnega sveta, je o zadevi zvedel šele danes zjutraj. Bil je zelo jezen in mi tega ni skrival.

Če bodo o tem nenavadnem obisku zvedeli na ministrstvu ali pa častikarji, uteg-

Mačkovlje

Te dni je pri nas zelo živahno. Z vneto se pripravljamo na slovesno praznovanje tristoletnice naše cerkve.

Če nam Bog da lepo vreme, upamo, da bo vse kar lepo poteklo. V soboto zvečer bomo predvsem častili Mater božjo s slovesno procesijo po vasi. Vsak bo moral imeti gorečo svečo v rokah - če ne bo vetra seveda. Na visokem zvoniku bo žarel velik križ. Le novih zvonov še žal ne bo. Trdka Broili iz Vidma jih je obljubila že za konec julija, pa se je stvar preveč zavlekla.

V nedeljo bo imel slovesno mašo in pridigo ob 10. uri preč. g. msgr. Jakob Ukmar, pri večernicah ob treh pop. bo pa govoril dolgoletni tukajšnji župnik preč. g. Malalan.

Zelo smo radovedni, koliko ljudi bo prišlo na našo zunanjo slovesnost, ki bo po blagoslovu na trgu pred cerkvijo. Zanima nas tudi, ali bodo vsi odhajali zadovoljni. Mi upamo. Če ste radovedni tudi vi, pridite pogledat. Na svidenje!

V podgorski predilnici

Zaradi pomanjkanja dela so v podgorski predilnici odpustili z dela 860 delavcev in delavk. Sindikalne organizacije so se temu uprle in predložile vodstvu v pretres tri predloge: 1. vsem delavcem naj se zagotovi vsaj 24 ur dela na teden; 2. če bi vodstvo tovarne tega ne sprejelo, naj odpuščenim delavcem zagotovi določeno mesečno podporo; 3. določi naj tudi posebno nagrado onim, ki bi se prostovoljno odrekli ponovni zaposlitvi.

Vodstvo predilnic na predloge sindikatov ni še odgovorilo. Vsekakor je treba na gospodarje paziti, da ne bodo zlorabljali delavcev v sedanji stiski za delo.

Koroški obisk

V soboto 6. septembra pride v Gorico skupina Korošcev pod vodstvom g. učitelja Armina Kurbusa. Ta skupina bo nastopila s pevskeimi točkami pri nas na Placuti in pa na tržaškem radiu. Spored objavimo pravočasno.

Dol

Praznik brezmadežnega Sreca Marijinega bomo v Dolu slovesno praznovali, saj je edina duhovnija na vsem Slovenskem, ki je posvečena Sreca Marijinega. Pri dopoldanski slovesni službi božji bomo sebe in domovino priporočili dobrotnemu varstvu fatimske Gospe. Popoldanska slovesnost, ki se začne ob 4. h pop., se zaključi z marijansko akademijo, pri kateri bodo naša dekleta

bila že za konec julija, pa se je stvar preveč zavlekla.

V nedeljo bo imel slovesno mašo in pridigo ob 10. uri preč. g. msgr. Jakob Ukmar, pri večernicah ob treh pop. bo pa govoril dolgoletni tukajšnji župnik preč. g. Malalan.

Zelo smo radovedni, koliko ljudi bo prišlo na našo zunanjo slovesnost, ki bo po blagoslovu na trgu pred cerkvijo. Zanima nas tudi, ali bodo vsi odhajali zadovoljni. Mi upamo. Če ste radovedni tudi vi, pridite pogledat. Na svidenje!

med drugim igrate tudi igro: »Junaške Blejke«. Vabljeni!

Trgovina z Jugoslavijo v juliju

Iz mesečnega obračuna, ki ga je dalo ministrstvo za izvoz v Rimu je razvidno, da so v preteklem mesecu izvozili v Jugoslavijo za skoro 10 milijonov lir blaga, po večini stroje, avtomobile in njih nadomestne dele; uvozili pa so za 42 milijonov lir blaga, največ lesu in živine za zakol.

Trgovina s Slovenijo se torej počasi oživlja. Ker pa gre ves trgovski promet preko bloka pri Rdeči hiši, je ta preobremenjen z delom. Zato se govori, da bodo za dvolastnike otvorili blok na Rafutu.

Goriškim romarjem v Padovo

V nedeljo 31. avgusta zjutraj ob 6.20 je odhod iz Gorice z rednim vlakom proti Monfalconu, kjer prestopimo na prvi romarski vlak proti Padovi. Prav tako imamo zvezo z zadnjim vlakom ob 11.30 zvečer proti Gorici. Vozne listke dvignete zadnji teden tam, kjer ste se prijavili. Zadnja navodila bodo objavljena v prihodnji številki.

Poučni izlet Števerjancev

Na praznik sv. Jerneja, v nedeljo 24. t. m., priredi Kmetstvo-delavska zveza iz Števerjana poučni kmetijski izlet v Fossalon in v Isolo Morosini v Furlaniji. Izleta se lahko udeležijo člani KDZ in drugi ljubitelji kmetijstva. Prijave za izlet

Vsakovrstno pohištvo:

SPALNICE, JEDILNICE, KUHINJE
ITD. - PO NAROČILU IZVRŠI
VSAKO DELO, - POROŠTVO ZA
DOBER NAKUP. - TOVARNISKE
CENE. - DELO SOLIDNO. - DOMAČA TVRDKA.

Tovarna pohištva

Tel. 32

PRINČIČ

KRMIN

Cormons prov. Gorizia

POZOR!

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci potrebujejo še vedno Vaše pomoči.

TVRDKA CITRUS

IMPORT-EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček
TRST, UL. TORREBIANCA 27 - TEL. 2-44-67

pošilja še vedno v Jugoslavijo in ostale evropske države vse življenjske potrebščine in ostalo blago, vse OCARINJENO, torej brez vsakih stroškov za prejemnika.

PRIČAKUJEMO VAŠA CENJENA NAROČILA! - ZAHTEVAJTE INFORMACIJE!

POZOR!

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci potrebujejo še vedno Vaše pomoči.

TVRDKA CITRUS

IMPORT-EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček
TRST, UL. TORREBIANCA 27 - TEL. 2-44-67

pošilja še vedno v Jugoslavijo in ostale evropske države vse življenjske potrebščine in ostalo blago, vse OCARINJENO, torej brez vsakih stroškov za prejemnika.

PRIČAKUJEMO VAŠA CENJENA NAROČILA! - ZAHTEVAJTE INFORMACIJE!

mladi piloti morali iti v stare škatle, ki so že vnaprej obsojene, da se razbijejo.

To spada v moje področje; govorim torej, ker poznam stvar in ker poznam nemško letalstvo in njegovo izvežbanost ter torej lahko primerjam.

Enako je povsod drugod.

Povsod čutite izdajo... povsod peto kolono.

Voditelji vse to vedo, morajo vedeti.

Toda vsak molči in izkorišča ta položaj zase in za svoj ožji krog.

Brez moči sem in moram gledati ostudne »kupčije«; in niti vredno se jim ne zdi več, da bi jih skrivali.

»Nobenih sitnosti!« je geslo.

Ukaz je, da moramo zapreti obe oči.

Za nami naj pride, kar hoče!

Uboga velika država, iz katere so izgnali vero, ideale in otroški naraščaj. Kdo še verjame, da bo še nadalje ohranila svoje mesto na svetu, če ne bo nič delala in če bo zaskrbljeno samoljubno zapirala pot življenju.

(Nadaljevanje)

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiskarna Budin v Gorici

se sprejemajo pri gosp. Jožefu Perinu v Dvoru in v trgovini Terpin na Bukovlju, v Števerjanu, kjer lahko vsakdo prejme natančnejša navodila.

Slovenske srednje šole

Po določilu naučnega ministrstva se izpiti (sprejemni, vstopni, popravni) v jesenskem roku pričnejo na vseh štirih slovenskih šolah v Gorici 15. septembra ob 8.30 zj. in se bodo vršili v vrstnem redu, ki je objavljen na razglasni deski vsake šole.

Mature se pričnejo 29. septembra.

Vpisovanje za novo šolsko leto 1952-53 se prične 1. septembra in se zaključi 25. septembra; le za dijake, ki bodo polagali izpite v jesenskem roku, se zaključi 30. septembra. Vse podrobnosti glede vpisovanja so razvidne z razglasne deske na šolah. Tajništva so za morebitna pojasnila odprta vsak dan od 9. do 12. ure.

Iz Beneške Slovenije

NA VELIKI ŠMAREN V BARNASU

Prav nebeški dan smo preživel 15. avgusta pri Mariji tolažnici žalostnih v Dolnem Barnasu. Ko smo čitali v Kat. glasu napoved o izrednih slovesnostih, določenih za praznik Vnebovzete v barnaškem svetišču, si nismo niti v sanjah predstavljali, da bo tako, kakor smo v resnici videli in slišali. Tisoči in tisoči romarjev iz Benečije in iz Furlanije so se celi dan vrstili v molitvi pred oltarjem nebeške Kraljice. Svetišče, zidano v čistem slogu XVII. stoletja, posebno okusno okrašeno, se nam je zdelo predvor v nebesa.

Pri vseh sv. mašah je bila cerkev nabito polna. Pri slovesni sveti maši je nad 50 pevcev iz Barnasa in iz Lazov zapelo klasično Sweitzerjevo štiriglasno latinsko mašo, ki so jo mojstrski prenašali močni zvočniki. Ko pa smo zaslišali prelepo in premilo našo skladbo »Ko bi jaz zvonček bil...« četudi z latinskimi besedilom, smo morali z vsem navdušenjem vzkliniti: Živel naš beneški pevec!

Popoldne ob 5h se je razvila velikanska procesija z umetniško podobo Vnebovzete. Pravičje, da je to najlepša podoba Marije vnebovzete v celi videmski nadškofiji. Dobro se je postavila domača godba, ki je igrala primerne komade tudi med srečolovom.

Predno smo odšli, smo pozdravili č. g. voditelja svetišča in mu čestitali k tako lepemu prazniku. Odgovoril nam je, da za Marijo ni nikoli dovolj in da pričakuje tudi letos v avgustu in septembru velikansko romanja iz slovenskih in furlanskih župnij, da se bo tako v barnaškem svetišču vedno bolj uresničevalo Marijino preokovanje: Blagorovali me bodo vsi rodovi in narodi.

Goriški romar

Nočejo več v FLRJ

Na poti domov iz Helsinkov, kjer so na olimpijskih igrah zasedli prvo mesto, so se jugoslovanski veslači ustavili v Zahodni Nemčiji. Tu pa so nenadoma sklenili, da ne vrnejo več domov. Zaprošili so zato za zavetišče bonnsko vlado, ki jim seveda tega ni odrekla.

»Koroški slavčki« na turneji

Kvintet »koroških slavčkov«, ki smo ga slišali že tudi v Gorici in v Trstu ob lanskem in predlanskem obisku koroških pevcev, se je sedaj pomnožil in postal oktet. Ta je letos v mesecu juliju napravil veliko turnejo med slovenskimi rojaki - izseljenci v Nemčiji, na Holandskem, Francoskem in v Belgiji. Pod vodstvom dr. Valentina Inzka je oktet povsod, kjer se je ustavil, prirejal koncerte slovenske narodne in umetne pesmi. Koncertov so se udeležili predvsem slovenski rudarji in delavci iz ondotnih krajev s svojimi družinami. Poleg Slovencev pa je prišlo poslušat slovensko pesem povsod tudi veliko domačinov, Nemcev, Holancev, Francozov in Belgijcev. Vsi so bili silno navdušeni nad lepoto slovenske pesmi, slovenskih narodnih noš in koroške zemlje, katero so prikazali v posrečenih skioptičnih slikah. Na Holandskem in v Parizu je oktet nastopil tudi na radiu. Potovanja in nastope »koroških slavčkov« so omogočili predvsem tamkajšnji slovenski izseljenki dušni pastirji, ki so v zvezi z raznimi slovenskimi društvi pripravili pevcev na vseh krajih navdušene sprejeme.

Potovanja »koroških slavčkov« se je sedaj končalo. Toda ljubezen do slovenske pesmi in slovenske domovine, katero so oni pomagali razplamteti v srcih rojakov v tujini, ne bo zamrla nikoli več.

Darovi za sklad L. Kemperla

Mesto cvetja na grob pok. Sergija Tončiča, daruje družina Abram Slekovc 1000 lir. Lepa hvala!

On je dotrpel. Srečni mrtvi, ki so umrli v Gospodu! Njihovo upanje je polno nesmrtnosti. Chantalova je bila pogumna.

Kljub temu, da smo zaradi sedanjih okoliščin blazno preobloženi z delom sem ji dejal, da lahko ostane doma do konca tedna.

Oči je imela polne solz, ko se mi je zahvalila za pomoč; nato se je pa vzravnila v svojem žalovalnem pajčolanu in rekla: »Vojakova hčerka sem. Z božjo pomočjo bom znala opraviti svojo dolžnost.«

Nekaj hipov sem brez besede obdržal njeno roko v svoji.

Nato sva šla narazen, vsak zase v skupno noč.

XXXVI.

Drugi dan.

Danes zjutraj sem ves iznenaden izvedel, da je med pogrebom očeta gospodične Chantalove prišla v tvornico Valentina z velikim avtomobilom. Spremljale so jo tri osebe, med njimi dva moška. Filipa ni bilo.

Drzno se je postavila kot moja svakinja. Navidezno je bila zelo začudena, ker me ni našla; prosila je enega mojih kolegov,